

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

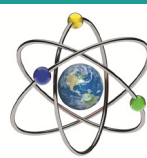
№3(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 1042 sahifa,
2-mart, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'zbek oilalarida ona-bola munosabatlari va ularning oilaviy emotsional muhitni shakllantirishdagi ahamiyati.....	18
<i>Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna</i>	
O'quvchi yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish – ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	22
<i>Mirzayeva Faroxat Odiljonovna</i>	
Raqamli muhit ta'sirida bolalar psixikasidagi transformatsiya jarayonlari.....	30
<i>Abdullayeva Sh. H.</i>	
Turli yosh davrlaridagi shaxslarda o'zini o'zi faollashtirish xususiyatlarining tafovutlanishi	33
<i>Qurbonboyev Azimbek Nazirboy o'g'li</i>	
Bolalarni maktab ta'limiga intellektual tayyorlash va vitagen tajribasini rivojlantirishga metodik yondashuvlar.....	37
<i>Abdullayeva Feruza Shavkatovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni steam asosida o'qitishning interfaol metodlari	42
<i>Aliqarshiyeva Durdona Sharofiddin qizi</i>	
O'simliklar guruhlari mavzusini o'quvchilarga tushuntirishda interfaol metod va vositalardan foydalanishning samaradorligi.....	49
<i>Dehqonboyev Muhammad To'liqin o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi shaxsda ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni rivojlantirishning pedagogik shartlari	55
<i>Jo'rayev Avazbek Umar o'g'li</i>	
Matematika o'qitish jarayonida o'quvchilarning mantiqiy kompetentligini shakllantirish	59
<i>Kalandarova Maxliyo Aslonovna</i>	
Raqamli ta'lim sharoitida bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik madaniyatini rivojlantirishda raqamli ta'lim imkoniyatlaridan samarali foydalanish.....	63
<i>Kamalova Dilrom Olimjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limni rivojlantirish – kelajak avlod kamolotiga qaratilgan strategik islohot.....	68
<i>Kamolova Gavhar Akbarovna</i>	
Axloqiy qadriyatlar asosida milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi.....	71
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatievna, Xo'jayeva Sharofat Olimjon qizi</i>	
Insult bilan xastalangan bemorlarda nutq buzilishlari korreksiyasiga yondashuvlar	74
<i>Maxkamova Laylo Majidovna</i>	
Milliy ta'lim tizimini yangilash va rivojlantirishning strategik modeli	77
<i>Mengliqulova Maftuna Abdullayevna</i>	
Yangi O'zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlik va uning shaxs psixikasiga deterministik ta'siri	82
<i>Nishonova Oydinoy Mashrabjon qizi</i>	
Talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishda o'qituvchining fasilitatorlik roli	86
<i>Sariyeva E'tibor Matchanboyevna, Urazbayeva Sabohat Ortiqbayevna, Yuldasheva Gavxaroy O'rinboy qizi</i>	
Raqamli ta'lim platformalaridan foydalanishning bugungi holati: muammo va imkoniyatlari	90
<i>Suyarov Xurshid Baxriddinovich</i>	
Tarbiya darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish metodikasi.....	95
<i>Toshpo'latova Guldona Tulqin qizi</i>	
Kreativ yondashuvni shakllantirishda o'qituvchining innovatsion faoliyatini shakllantirish metodikasi	98
<i>Usarova Marg'uba Nazar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ nutq malakasini rivojlantirishning metodologik asoslari.....	102
<i>Vaisova Yodgora Sardorbek qizi</i>	
Destruktiv oilalarda shaxslararo munosabat psixologiyasi	106
<i>Sharafutdinova Xadichaxon Gulyamutdinovna</i>	

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining axborot kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	110
<i>Xalilayev Batirjon Taxirovich</i>	
O'quvchilarning individual ta'lim ehtiyojlarini aniqlash mezonlarining pedagogik va raqamli diagnostik asoslari	114
<i>Xalknazarova Aysuliw Maxsetbaevna</i>	
Klinik integratsiya asosida farmakologiya fanini o'qitish modelini ishlab chiqish	118
<i>Xasanboyeva Nafisaxon Abdullojonovna</i>	
Yurak glikozidlaridan zaharlanishni oldini olishni o'qitishning metodik-pedagogik asoslari	121
<i>Xoliqova Oyistaxon Yuldashevna</i>	
Oliy ta'lim tizimida raqamli transformatsiya sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning universal va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	125
<i>Xurramov Anvar Jumanazarovich</i>	
Studying the Role of Magic Numbers and Nucleon Shells in Nuclear Structure	129
<i>Yakubova Shoxidaxon Qodirovna, Dehqonova Ohista Qosimjonovna</i>	
Методика адаптивного физического воспитания молодежи с интеллектуальными нарушениями посредством специализированных гимнастических упражнений	133
<i>Аслонова Гуллола Акрам кизи</i>	
Понятие эмоционально-оценочной лексики	137
<i>Каримбаев Ниятбай Шарипович, Усенова Гульзира Женгисбай кызы</i>	
Изучение русского языка с использованием цифровых платформ: потребности, проблемы и решения	140
<i>Умарова Дильфуза Маматкуловна</i>	
Инклюзивное образование в Республике Узбекистан: сравнение с мировым опытом	144
<i>Пирманова Бахора Эшмухаммадовна</i>	
Inklyuziv ta'lim jarayonida empatiya va rahm-shafqatning pedagogik ahamiyati	148
<i>Olimova Sarvara Sobitxon qizi</i>	
Bo'lajak defektologlarni oila bilan ishlashga tayyorlashning nazariy asoslari	152
<i>M. B. Muxtorova</i>	
Maktabgacha yoshdagi eshitishida nuqsoni bor bolalarni talaffuzga o'rgatish metodlari	156
<i>Bo'ronova Suksoraxon Behzodjon qizi</i>	
The Role of Identity, Motivation, and Investment in Teaching English at School (Experimental Study)	160
<i>Shahobova Sitara Baxromovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda umummadaniy kompetentlikni rivojlantirish jarayonining zamonaviy ta'lim paradigmasiga mos pedagogik modeli	166
<i>Olimova Dilrabo Nurali qizi</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida tikuvchilik va dizayn ta'limida innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida talabalar kasbiy kompetentligini rivojlantirish muammolari va istiqbollari	169
<i>Umarova Fotima Abduraximovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini zamonaviy darsliklardan samarali foydalanishga o'rgatishning interaktiv metodlari	172
<i>Kosimova Gullola Mullajonovna</i>	
Iqtisodiy ixtisoslik talabalari kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning metodologik asoslarini takomillashtirish: rus tili fanini o'qitishda	176
<i>Nuraliyeva Maftuna G'ulomovna</i>	
Raqamli texnologiyalar asosida bo'lajak o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini rivojlantirish bosqichlari	182
<i>Xidirova Nodira Abduganiyevna</i>	
Maktabgacha ta'limda ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda pedagogning kompetensiyasi	185
<i>Eshmuratova Gauxar Maxsudovna</i>	
Frazeologik birliklar identifikatsiyasi	188
<i>Omadjon Azamov Burxonovich</i>	

O'smirlik davrida empatiya rivojlanishiga ijtimoiy tarmoqlar va virtual muloqotning ta'siri	192
Qodirova Zebuniso Malikovna	
Pedagogical Mechanisms for Enhancing the Competitiveness of Higher Education Services in the Context of Socio-Economic Globalization	197
Babayeva Lola Ibragimovna	
Integrativ yondashuv asosida talaba qizlarda jismoniy madaniyatni rivojlantirishning pedagogik tizimini takomillashtirishning dolzarbligi	202
M. X. To'xtamisheva	
Murakkab nuqsonli bolalarni umumta'lim maktablariga tayyorlash jarayonida logopedning kommunikativ malakasini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari.....	207
Abdubokiyeva Adiba Baxodir qizi	
Oliy ta'limda mustaqil ta'lim mazmunini kognitiv kompetensiyalarga yo'naltirib tashkil etish	211
Adashova Guljaxon Muxammadjonovna	
STEAM yondashuvi asosida tayyorlov guruh bolalarining bilish faoliyatini faollashtirishning samarali yo'llari	215
G. B. Maxmudova	
Bo'lajak oligofreno-pedagoglarning kompetentlik faoliyatini tashkil etishning psixologik-pedagogik shart-sharoitlari	219
Jumaboyev Nurillo Xayrullo o'g'li	
Sun'iy intellekt asosida ta'lim sifatini monitoring qilish mexanizmlarini takomillashtirish	223
Jumanazarova G. U.	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda duduqlanishni o'yin asosida bartaraf etish texnologiyalari	227
Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Mamatqulova Sarbarxon Axmadjon qizi	
Axloqiy qadriyatlar asosida milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi.....	230
Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Xo'jayeva Sharofat Olimjon qizi	
Sharq va G'arb mutafakkirlari merosida shaxs tarbiyasi masalalari	233
Mirabzalova Zaxro Shuhrat qizi	
Oliy ta'limda talabalarning o'z-o'zini personallashtirishini tashkil qilish	238
Shamsiddinova Adiba Muzaffar qizi	
Формирование интеллектуальных умений детей старшего дошкольного возраста в условиях цифровой образовательной среды	242
Скрыльников Юрий Степанович	
Динамика становления профессионально значимых личностных качеств будущих педагогов.....	246
Тиллашайхова Хосият Азаматовна	
Hamid Olimjon ijodining shakllanishidagi manbalar va ijodiy omillar.....	250
U. A. Jumanazarov	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilari moslashuvining psixologik yondashuvi	254
G. R. Ibragimova, Abdulkarimova Dilfuza	
Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	258
Qurvanboyeva Diyora Muzaffar qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarda sotsial intellekt va shaxslilik kamolotning o'zaro bog'liqligi	262
Avlayev Orif Umirovich	
AR texnologiyasi asosida kompyuter arxitekturasini o'qitishni takomillashtirishning pedagogik asoslari....	267
Saidkarimxonova Dilnozaxon Saidazizxon qizi	
Sun'iy intellektning ixtisoslashgan ta'lim muassasalari bitiruvchilarini tayyorlash sifatini oshirishdagi o'rni	273
Ubbiyev Alisher Tairovich	
Inklyuziv ta'lim bo'yicha respublikada olib borilayotgan faoliyat	277
Sattorova Mohira Aminqulovna	
Tasviriy faoliyat jarayonida maktabgacha tayyorlov guruh bolalarida emotsional intellektni shakllantirish .	281
Namzabayeva Lola Zakirovna, Malikova Umida Nurliboy qizi	
Sport maktablarida 12–14 yoshli gandbolchilarda to'pni ilish va uzatish texnikasini takomillashtirish metodikasini ishlab chiqish	285
Ismatullayeva Fotima Rustam qizi	

Методология изучения этнопсихологических аспектов понимания долга перед родителями: цели, задачи и гипотезы исследования	289
Эргашев П. С., Азимова Х. А.	
Uzluksiz ta'lim tizimida metakompetensiyalarni rivojlantirish strategiyalari va ularning tasnifi	292
Xurramov Anvar Jumanazarovich	
Fundirlash konsepsiyasi – kelajak pedagoglarining asosiy poydevori	296
G'oyimov Umar Eshmurodovich	
Pedagogik oliy ta'lim muassasalarida qo'llanilayotgan metodik ta'minotning hozirgi holati: tahliliy o'rganish	301
Xujamkulova Nafisa Ruzikulovna	
Pedagogik metod: intellekt xaritalar yordamida lazerlarning amaliyotda qo'llanilish sohalarini vizuallashtirish	307
Olimjonova Nigina Sobirjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti guruhlarida rivojlanish markazlarini tashkil etish	312
G. R. Ibragimova, Normamatova Rayhona Alisher qizi	
Pedagogik o'yinlar va interaktiv faoliyatlarning ta'lim jarayonidagi o'rni	317
Qodirova Sevara Shuxratovna	
Shaxs psixikasi rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	325
Boboyeva Maxsuda Ataxonovna, Rajapboyeva Ozoda Shuxrat qizi, Karimova Malohat O'rinboy qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning sifat samaradorligi	329
Hasanova Dilnora Rustam qizi, Ehnazarov Jo'raqul	
Integratsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini shakllantirishning metodik tizimi	333
Boynazarova Munajat	
O'yin faoliyati orqali kasbga yo'naltirish mexanizmlari	337
Allaberdiyeva Kumri Xamrayevna, Toshmurodova Marjona	
Модель методического сопровождения педагогов доо в развитии математической грамотности и логического мышления старших дошкольников на основе игровых технологий	340
Гаухар Джанпеисова	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining baholash malakasini rivojlantirish muammolari va imkoniyatlari	347
Majidova Hilola Eshquvat qizi	
Формирование коммуникативной компетенции студентов на занятиях узбекского и иностранных языков: интегративный подход	351
Турланова Сауле Дадажановна	
Ta'lim jarayonida digital storytelling metodidan foydalanish orqali o'quvchilarning ijodiy yozuv kompetensiyasini shakllantirish	357
Maxsetova Zuxra Torebayevna	
Futbol mashg'ulotlarida kreativ yondashuvlarni qo'llash amaliyoti	361
Karimov Odiljon Baxadirovich	
Oliy ta'limda talabalarining kreativligini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari (amaliy matematika yo'nalishi misolida)	364
Samatova Munira Dilshod qizi	
Подготовка к школе как условие развития коммуникативных умений у детей дошкольного возраста с тяжёлыми нарушениями речи	368
Ахмедова З. М., Абдурахмонова М. А.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini rivojlantiruvchi ta'limni amalga oshirishga talaba motivatsiyaviy-qadriyatli munosabatlari tizimi shakllanganligi darajalari va ularning sifatiy tavsifi	373
Ergasheva Matluba Burxonovna	
Ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari orqali bolalarda estetik didni shakllantirish metodlari	378
Kamchiyev Salimberdi Xudayberdiyevich	

Interaktiv ta'lim platformalari asosida informatika va axborot texnologiyalari faniga oid kompetensiyalarni rivojlantirish samaradorligi.....	382
Karimov Feruz Raimovich	
Koxlear implantli bolalar og'zaki nutqini shakllantirishda qo'llaniladigan zamonaviy usullar	386
Mamasiddikova Maftuna Akbarjon qizi	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining media savodxonligini oshirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.....	389
Masharibova Lobar Rayimberganovna	
Duduqlanuvchi bolalarda verbal muloqot ko'nikmalarini o'yin texnologiyalari asosida rivojlantirish.....	393
Mirtoyeva Shohruza Ibjohimjon qizi	
Maktab voleybol sport to'garaklari mashg'ulotlarida harakatli o'yinlardan foydalanish	396
Ortug'mat Jumanov, Zarina Abdusattarova	
Talabalar mustaqil ta'limini samarali tashkil etish omillari va mexanizmlari.....	400
Raxmatova Nargiza Dolibayevna	
Bola nutqining rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi salbiy va ijobiy muhit omillari. XXI asr taraqqiyotida nutq faoliyatining shakllanishi.....	403
Ro'ziyeva Nozimaxon Oybek qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining ijodkorligini ijtimoiy-pedagogik faoliyatda rivojlantirish texnologiyasi.....	406
Sadikova Dilafuz Xusanovna, Butayeva Gavhar Xudoyorovna	
Fan va tabiatni tanishtirish orqali maktabgacha katta yoshdagi bolalarni rivojlantirish usullari	410
Sh. T. Musulmonova	
15-17 yoshgacha bo'lgan kurashchilarni yillik yuklamalarini taqsimlash	413
Qirgiboyev Shaxbozbek Aslidin o'gli, Xamidjonov Muhammadbobir Ulug'bek o'gli	
Davlat boshqaruvi tizimida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va prognozlash metodologiyasi.....	416
Sotvoldiyev Akbarjon Umidjon o'g'li	
O'smirlar orasida tengdoshlar bosimi va uning psixologik ta'siri	419
Toshpo'latova O'giloy Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarni shaxsiy rivojlantirish.....	422
Turdiyeva Raxima Kurbanovna	
Matnli topshiriqlar vositasida ona tili darslarida o'quvchilarning kreativ tafakkurini rivojlantirish	426
Yulbarsov Ochilbek Obidjon o'g'li, Isayeva Gulnur Shakirjanovna	
Методы исследования сенсомоторных эффектов и внимания у детей дошкольного возраста.....	432
Г. С. Алиходжаева	
Роль театрализованной деятельности в формировании представлений о родине у дошкольников .	436
Г. С. Алиходжаева, У. О. Мамадалиева	
Логическое мышление детей 5–7 лет в вариативном дошкольном образовании: нормативные основания и концептуальная модель	440
Г. Э. Джанпеисова, В. В. Горбунова, Э. З. Убайдуллаева	
O'qitishning maqsad va vazifalarini talabalarning bo'lajak pedagogik faoliyatini modellashtirish sifatida ...	444
Murodova Umida Dilmurodovna	
Развитие прагматической компетенции аудирования с помощью инновационных технологий в обучении немецкому языку	449
Саидова Махсудахон Аббасовна	
Развитие профессиональной подготовки будущих воспитателей в системе высшего педагогического образования.....	452
Собирова Пошшаой Эркин кизи	
Современные педагогические концепции и структурные элементы игровых технологий.....	455
Хафизова Машхура Аминовна	
Davolanish ehtiyojiga ega bo'lgan bolalarga tibbiy-psixologik yondashuvlar	458
Po'latxo'jayeva Malika Rustamovna	
Equal Voice in the Classroom: A Gender-Based Approach	463
Gafurova Nodira Ravshanovna	

Matematik tafakkur kompetensiyalarini rivojlantirishda singapur ta'lim modelining innovatsion pedagogik yondashuvlari.....	468
<i>Sanobar Ibragimovna Kenjayeva</i>	
Boshlang'ich sinf mikrodars ishlanmasining texnologik xaritasini yaratish usullari.....	475
<i>Yusupova Gulshiraxan Zinatdinovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning pedagogik ahamiyati	479
<i>Sodiqova Gulbahor G'ofurjon qizi, Abduvohidova Rayhona Nuriddin qizi</i>	
6–7 yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda mantiqiy fikrlashga o'rgatishning ahamiyati	484
<i>Sultonova Sitara Zarif qizi</i>	
Debat texnologiyalari va akademik yozuv ko'nikmalarini rivojlantirish.....	488
<i>Gulamov Shavkat Maxmudovich</i>	
Kognitiv yuk nazariyasi asosida boshlang'ich sinflarda ingliz tili o'quv jarayonini optimallashtirish	492
<i>G'ulomova Moxinur Inomjon qizi</i>	
Muloqot madaniyati va liderlik ko'nikmalarining shakllanishidagi psixologik-pedagogik omillar	497
<i>Putatova Odinaxon Xamidovna</i>	
Tarbiyaviy ishlarni tashkil etish pedagogik muammo sifatida	501
<i>Qulmatova Xurshida Abdurahmonovna</i>	
O'quvchilarga algebrani o'qitishning dolzarb masalalari.....	504
<i>Qodirova B., Ibragimov N.</i>	
Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini takomillashtirish masalalari	509
<i>Axmadjanova Moxiyat Sadriyevna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning elektron ta'lim resurslari va innovatsion dasturlar bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirish.....	513
<i>Sultansaidova Mushtariy Abzalxanovna</i>	
Jo'rg' Oruell asarlarida davr va shaxs fojiasi	516
<i>Xatamova Kumush Javxar qizi</i>	
“Tabiiy fanlar” fanini o'qitish texnologiyasini STEAM yondashuvi asosida tuzish metodikasi	519
<i>Imankulov Nurbek Tursunkul o'g'li, Ashirov Shamshidin Annazarovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv faoliyatiga samarali ta'sir etuvchi irodaviy sifatlar	525
<i>Ma'rufjonova Rohila Lutfulla qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida texnik ijodkorlikni shakllantirishning mazmuni va metodikasi	528
<i>Xudaykulova Saida Zakirovna</i>	
Aqli zaiflik va autizm spektri buzilishining klinik-pedagogik farqlari	533
<i>Zakirova Fozilaxon Zafarjon qizi</i>	
STEAM yondashuvi asosida kreativ fikrlashni shakllantirishning didaktik imkoniyatlari.....	538
<i>Erkinov Ozodbek Faxriddin o'g'li</i>	
Neologizmlar – badiiy matnda uslubiy vosita sifatida	540
<i>Ibragimova Shoira Normuminovna</i>	
Nutq nuqsoniga ega bo'lgan bolalar ota-onalarini logopedik korreksion ishiga jalb etish	543
<i>Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Abdullayeva Gulzoda Abdurazzoq qizi</i>	
Rus tili darslarining samaradorligini oshirishda nutqiy kompetensiyani shakllantirishning ilmiy-metodik asoslari.....	546
<i>Jurayeva Nilufar Shovkat qizi</i>	
Autizm spektridagi bolalarda nutqni rivojlantirish uchun sensor integratsiya usullarining ta'sirini o'rganish.....	549
<i>Mo'minova Gulnora Qurvonali qizi</i>	
Yosh taekvondochilarni maxsus mashqlar yordamida kyorugi texnikasini rivojlantirish	552
<i>Sheraliyev Sarvarbek Soxibjon o'g'li</i>	
“Motivatsion yondashuv” hamda “kreativ fikrlash” tushunchalarining mazmun va mohiyati	556
<i>Toshnazarova Mohinur O'sarali qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning muloqot madaniyatini rivojlantirishda kompetensiyaviy yondashuvning o'rni	559
<i>Umarova Feruzabonu Bobir qizi</i>	

Ta'lim falsafasining ijtimoiy-madaniy evolyutsiyasi	562
Uzakova Zahroxon Muhammad Zarif qizi	
Fizika ta'limida ijodiy tafakkurni shakllantirishning innovatsion modeli: muammoli ta'lim va interfaol metodlar asosida kompetensiyaviy yondashuv	565
Yusupov Kodirjan Batirovich	
Игровые проекты как средство обучения предлогам английского языка.....	569
Нуратдинова Наргиза Бахтияровна	
Формирование межкультурной коммуникативной компетенции через изучение речевого этикета в цифровой среде (мессенджеры и социальные сети)	572
Юсупова Сохила Сайфиевна	
Maktabgacha ta'lim yoshdagi bolalarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish.....	575
Shamiyeva Manzura Fayzullayevna	
Pedagogik ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilar valeologik kompetentligini rivojlantirishning mazmuni va mohiyati	579
Sardorxon Quvondiqov	
Pedagogik ta'lim muassasalari bo'lajak o'qituvchilarida integrativ yondashuv – milliy g'urur tuyg'usini rivojlantirish yondashuvi sifatida.....	584
Miraxmedov Fatxulla	
Bolalarni xavfsiz, erkin, o'yinga asoslangan va do'stona muhitda tarbiyalash – muvofiqlashtirishning yangi standartlari.....	590
Mamadaliyeva Dilfuza Baxtiyorovna	
Alisher Navoiyning "Arba'in" asaridagi qit'alarda sahih hadislarining badiiy talqini	595
Nematullayeva Madina Zafarovna	
Umumta'lim maktablarida chizmachilik fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish istiqbollari	598
Xalimov Moxir Karimovich	
Biologiya fanini o'qitishni modernizatsiyalash bo'yicha zamonaviy yondashuvlar.....	603
Axmadjanova Mohiyat Sadriyevna	
Dizariya shakllarining klinik-pedagogik tavsifi	607
Iminjonova Moxichexra Alimardon qizi	
Oliy ta'limda kechki ta'lim talabalarining o'quv faolligini oshirishda faollashtiruvchi interaktiv ma'ruza metodining didaktik strukturasi va pedagogik imkoniyatlari.....	611
Axmedova Zilola Muxtor qizi	
Оптимизация процесса самообразования студентов русской филологии в условиях современного образовательного пространства	617
Азизова Д. А.	
Bo'lajak tarixchilarda tarix falsafasining zamonaviy konsepsiyalariga doir bilimlarni rivojlantirishning amaliy texnologik tizimi.....	622
Anvarjonov Ahrorjon Ahadjon o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini mehnatsevarlikka tarbiyalashda pedagogik texnologiyalarning turlari va ularni qo'llash imkoniyatlari.....	625
Xudaybergenova Adolat Usmanovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni ijtimoiy-axloqiy tarbiyalashda maktabgacha ta'lim tashkiloti va oilaning hamkorligi.....	629
Jumanova Fotima Uralovna, Azimova Zebxon Tohirovna	
4K yondashuvi asosida dars topshiriqlarini ishlab chiqish.....	635
Boboyeva Nafosat Tulqin qizi	
O'quv-tarbiya jarayonida pedagogik diagnostika.....	639
Xolmatova Ziroatxon Anvarovna	
Raqamli ta'lim muhitida tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirishning ahamiyati.....	642
Abdullayeva Ozoda Odiljon qizi	
O'yinchilarning texnik va taktik tayyorgarligi.....	645
Madaminov Oribdjan Nishanbayevich	

Ta'lim jarayonida gamifikatsiya va didaktik o'yinlar orqali metakognitiv kompetensiyalarni shakllantirish metodikasi.....	648
<i>Xayrullina Parizod Farg'at qizi</i>	
Dual ta'lim sharoitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy kompetentligini baholash mezonlari va monitoring tizimi.....	651
<i>Umurov Zarif Latifboyevich</i>	
Boshlang'ich sinflarda folklor asarlarini aksiologik yondashuv asosida o'qitish metodikasi	660
<i>Aytmuratova Elvira Ersultanovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilari tanqidiy fikrlashining psixologik va pedagogik mohiyati.....	663
<i>Haydarova Kamola Ergashboy qizi</i>	
Differensial ta'limning nazariy-konseptual asoslari.....	667
<i>Rasulova Nozigul Abdivoxid qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tasviriy faoliyatga o'rgatishda kreativ shaxsni shakllantirish bo'yicha metodik tavsiyalar	671
<i>Rizoyeva Muslima Raxmonovna</i>	
Информационная компетентность через призму филологии: ключевые факторы формирования ...	679
<i>Хикматов Нодир Назимджанович</i>	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarida qadriyatlar tizimini shakllantirishning samarali yo'llari	683
<i>Mamatova Zarena Abduljalilovna</i>	
O'zbekiston va Angliyada pedagogik ta'lim tizimining tarixiy asoslari.....	686
<i>Miramatova Laylo Ravshanjon qizi</i>	
Innovatsion ta'lim muhitida o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	690
<i>Nilufar Xalikova Mirkadirovna</i>	
Badmintonchilarda maxsus chaqqonlik tayyorgarligining o'yin faoliyatiga ta'siri	694
<i>Samadova Uktabar Hasanovna</i>	
<i>Maktab direktorlarining boshqaruv ko'nikmalarini rivojlantirishda sinergetik</i>	
yondashuvning o'rni va ahamiyati	698
<i>Yusupova Dilnoza Fayzullayevna</i>	
Pedagogical Essence of Improving Students' Collaborative Skills Through Multi-Vector Approaches	702
<i>Turemuratova Aziza Begibaevna, Otelbayeva Muhayyo Alisher qizi</i>	
Tasviriy san'at mashg'ulotlarining maktabgacha yoshdagi bolalarda kognitiv, estetik va ijodiy rivojlanishiga ta'siri	708
<i>Shaymuradov Taxir Zamanovich</i>	
Oliy ta'limda ma'naviy-ma'rifiy kompetensiyalarni baholash mezonlari: falsafa fanining o'quv jarayoniga integratsiyasi	713
<i>Abdullayev Akmal Nasriddinovich</i>	
Klasterli ta'lim muhitida bo'lajak o'zbek tili va adabiyoti o'qituvchilarining innovatsion kompetentligini rivojlantirish metodlari.....	717
<i>Abdurahmonov Maqsad Bekjonovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutqiy rivojlanishning yetakchi omillari.....	720
<i>Abduvosiyeva Mahmuda Xamidullo qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ sifatlarini oshirish: zamonaviy yechimlar va muammolar	724
<i>Abduxalimova Yulduz Normurod qizi</i>	
Maktablarda sun'iy intellekt asosida xorijiy tillarni o'qitish afzalliklari	728
<i>Altimisheva Iroda Mavlonovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda boshqaruv madaniyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari.....	731
<i>Ashurov Yusuf Alisher o'g'li</i>	
Bolalikni qayta anglash: mariya montessori pedagogik qarashlarining ilmiy asoslari	735
<i>Ismatullayeva Madinabonu Akmaljon qizi</i>	
14-15 yoshli o'quvchilarning jismoniy tarbiya vositalari orqali jismoniy tayyorgarligi samaradorligini oshirish metodi	740
<i>Karimboyev Og'abek Qadamboyevich</i>	

O'zbekiston xalqlarining amaliy san'ati va ma'naviy merosini o'rganish: tarixiy va pedagogik jihatlar	744
Kayumov Erkin Kazakbayevich	
Fizika ta'limida kognitiv texnologiyalar asosida talabalarning mantiqiy va analitik tafakkurini rivojlantirish yo'llari	748
Madumarov Shodonbek Az'amjonovich	
Maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirish jarayonlarida pedagogik-psixologik bilimlarning ahamiyati	751
Muratova Shaxnoza Ibatovna	
Yoshlar o'rtasida ijtimoiy hamkorlikni mustahkamlashda pedagogik resurslar va hamkorlik infratuzilmasining ahamiyati	754
Matnazarov O'ktam Latipovich	
Maxsus pedagogika o'qituvchilarining pedagogik va psixologik tayyorgarlik darajasi	757
Oxunov Ilxomjon Abdunabiyeich	
Funksional bog'liqlikni tushunishda vizual-eksperimental metodning samaradorligi	760
Qobilova Nargiza Anvarovna, Shamuratov Zafar Ergashevich	
The Psychological Importance of Emotional Intelligence and Stress Resilience in Increasing Professional Efficiency of Primary School Pedagogues	766
Tajiboyeva Odinakhon	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida mashg'ulotlar jarayoni sifatini monitoring qilish vositasi sifatida	769
Tashbayev Naim Sadikovich	
Axloqiy tafakkur va axloqiy qaror qabul qilish kompetensiyasi tushunchasining pedagogik-psixologik mohiyati	773
Temirova Oydina Muhiddinova	
Oliy ta'lim muassasalarida "Muhandislik kompyuter grafikasi" fanini o'qitishning metodik asoslari va zamonaviy yondashuvlari	776
Xamidov Dilshod Olimjon o'g'li	
Kasbiy ta'lim rahbarlarining individual yondashuv asosida kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmlari ...	780
Yangiboyev Kamol Norboyevich	
Тема экологических проблем как элемент духовно-нравственного воспитания студентов в произведениях Чингиза Айтматова	784
Абдулвохидов Элёр	
Девиантное поведение школьников в образовательной среде: проблемы классификации и гендерные особенности восприятия педагогами	789
Алимжанова Матлюба Юнусовна	
Анализ проблем развития профессиональной иноязычной компетенции по английскому языку у студентов медицинских вузов	793
Исраилова Илона Халитовна	
Психолого-педагогические условия использования изобразительной деятельности как средства стимуляции коммуникативных навыков у воспитанников с синдромом дауна	798
Каримова Регина Шовкатовна	
Методика развития специальной физической подготовленности футболистов 11–12 лет с использованием современного инновационного оборудования	802
Мирзабаев Диёрбек Камилович	
Нейроигра как эффективное средство развития познавательных и регуляторных функций у детей дошкольного возраста	805
Намазбаева Лола Закировна, Маткаримова Шарира Рахимжановна	
Методы и приёмы технологии развития критического мышления в курсе "Общая педагогика": опыт проектирования учебного процесса в вузе	809
Янкина Рано Садыковна	
Oliy ta'lim muassasalarida muloqot madaniyatini shakllantirish orqali verbal zo'ravonlikni bartaraf etish texnologiyalari	817
Oqmirzayeva Baxtigul Bahodir qizi	
Tashvishli buzilishlarni korrektsiya qilishda kognitiv-bixevioristik terapiya usullari	821
Sattarova Shaxnoza Qo'chqarovna, Xamroyeva Zarina Shaxriyevovna	

Rahbar va pedagogik muhit: nazariy va amaliy asoslar	824
<i>Xodjimatrova Nazira Toshmatovna, Gaziyeva Nigora Shamsiddinova</i>	
O'smirlik – deviant xulq shakllanishi uchun senzitiv davr sifatida	827
<i>Sattarova Shahnoza Qo'chqarovna, Erkinjonova Raximaxon Baxtiyor qizi</i>	
Цифровые образовательные технологии как средство формирования коммуникативной компетенции при обучении русскому языку как иностранному	830
<i>Ескараева Г. Б.</i>	
Kredit-modul tizimi sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning amaliy kompetentligini rivojlantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	833
<i>Muxiddinova Nilufar Baxodirovna</i>	
Talabalar mediakompetentligini baholash usullari va mezonlari	839
<i>Alimov Zokir Chori o'g'li</i>	
STEAM ta'lim texnologiyasi orqali tabiiy fanlarni o'qitish va o'quvchilarda kreativ fikrlash qobiliyatini shakllantirish	844
<i>Ergasheva Malohat Tursunovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy salohiyatini aniqlash va baholash mezonlari	847
<i>Hamzayeva Nigina Azamjonovna</i>	
Uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarni o'qitishda fanlararo bog'liqlik	852
<i>Musayeva Dilfuza Abdurahmonova</i>	
Ta'limda muloqot madaniyatini shakllantirishga qaratilgan metodlar tizimini ilmiy tahlil qilish	857
<i>Kobulova Maktuba Urmonjonovna</i>	
Shaxs psixologik portreti va unga oid ilmiy-nazariy yondashuvlar	862
<i>Ataqulov Bekzod Abdurashitovich</i>	
Zamonaviy didaktik paradigmadagi talabalar ta'lim natijalarini tashxislash	866
<i>Tursunova Feruza Otaqulovna</i>	
Ingliz tilini bilishning sport talabalari uchun ahamiyati	869
<i>Azimova Umirxon Odilovna</i>	
Sharq mutafakkirlarining ta'lim-tarbiyaga oid ma'naviy va axloqiy qarashlari	873
<i>Baxtiyor Suvankulov</i>	
Oliy ta'limda talabalarning mustaqil va ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishning metodik asoslari	877
<i>Abduraxmonova Dinara Yusupovna</i>	
Tarbiya jarayonida pedagogik boshqaruv uslublari: nazariy asoslar va amaliy mexanizmlar	881
<i>Farsaxonova Dilafuz Rizaxonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim davlat talablari va o'quv dasturlarida nutq hamda mustaqil fikrlash masalalari	886
<i>Mirzoyeva Nigora Shavkatjonovna, Qobilova Dildora</i>	
Zamonaviy ta'lim texnologiyalari orqali talabalarning kasbiy loyihaviy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari	890
<i>Xamidova Feruza Turdiyevna</i>	
Raqamli davr bolasini tarbiyalashda psixologik muvozanatni saqlash orqali sog'lom shaxsni shakllantirish	896
<i>Hakimova Ziyoda Ibrohim qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning pedagogik intellektini shakllantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalarining samaradorligi	900
<i>Xolbozorova Nasiba Xolbozar qizi</i>	
O'qish savodxonligini rivojlantirishda qo'llaniladigan nazariy modellar	903
<i>Abdiraimova Xusnobod Samat qizi</i>	
Talabalar mustaqil ta'limini individuallashtirish metodlari	910
<i>Arzikulova Surayyo Fayzullayevna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirishning amaliy asoslari	914
<i>Xoliqulova Kumush Ilxom qizi</i>	
Psixologik-pedagogik yondashuvlar asosida mahdudlik holatlarini bartaraf etishning takomillashtirilgan metodikasi (maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilari misolida)	919
<i>Mamatqulova Dinora Yunus qizi</i>	

Ilg'or pedagogik texnologiyalar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativlikni rivojlantirish	923
Uzoqova Husnora	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda ilk matematik tasavvurlarni shakllantirish jamiyatning asosiy talabi sifatida	927
Toshimova Gulzoda Jamoliddinovna	
Sun'iy intellekt vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirish mexanizmlari	930
Jumayeva Feruza Sayidovna	
O'qish savodxonligi darslarida matn ustida ishlash (2-sinf misolida).....	936
Abdiyeva Shakila Ishkuvatovna	
Turistik faoliyatda ijtimoiy muloqot kompetensiyasini takomillashtirishning pedagogik asoslari.....	941
Abdullayeva Sevara Yuldashevna	
Oilaning katta avlodi va maktabgacha yoshdagi bolalar o'rtaqidagi psixologik munosabatlarning nazariy asoslari	944
Ashirova Sojida Baxromovna	
Yosh pedagoglarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda tajriba almashishning ilmiy-metodik asoslari va usullari	948
Dildora Rustam qizi Fozilova	
Maktabga tayyorlov bosqichida o'quvchilar grafomotorikasini individual yondashuv asosida rivojlantirishning pedagogik mexanizmlari	951
Jumayev Sanjar Soatmumin o'g'li	
Uzluksiz ta'limda inklyuziv yondashuvning samaradorligini ta'minlovchi pedagogik va ijtimoiy omillar.....	955
Kobilova Shaxnoza Xudayshukurovna	
Tolerantlik tushunchasining mohiyati va uning ta'lim tizimidagi ahamiyati.....	958
Kurbanova Shoirra Abduraximovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni mashg'ulotlar jarayonida TRIZ texnologiyasi bilan tanishtirishning ahamiyati.....	961
Meliboyev Anvar Rashidovich	
The Conceptual Framework and Pedagogical Affordances of Vtss: A New Paradigm for Specialised Instruction.....	964
Nilufar Sabirova	
O'zbek oilalarida axloqiy tarbiya munosabatlarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	967
Qurbonova Go'zal Saydaxmatovna	
Fizika o'qitishda 4K kompetensiyalarni shakllantirishning nazariy asoslari	973
Saydayev Obid Bahodir o'g'li	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarida innovatsion faoliyat ko'nikmalarini takomillashtirishning modulli texnologiyalari	979
Saliyeva Perdexan Alimbetovna	
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak ijtimoiy soha xodimlarining kognitiv kompetentligini rivojlantirish	984
Qaxxorov Shahriyor Yodgorovich	
Maktabgacha ta'limda ma'naviy-axloqiy tarbiyani amalga oshirish usullari.....	987
Sattorova Shaxlo Axadovna, Omonova Shoxista Anvar qizi, Raximova Durdona Murot qizi	
Ta'lim tizimida sun'iy intellekt elementlaridan foydalanishning afzalliklari	990
Sulaymanova Dildora Baxtiyorovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ekologik sanalarga bag'ishlab ma'rifiy tadbirlar o'tkazishning afzalliklari.....	993
Tohirova Baxtigul Hasanboy qizi	
Pedagogik ta'limda talabalarning gnoseologik motivatsiyasini rivojlantirish zaruriyati	996
Xudoyqulova Dilrabo Shodmonovna	
Сопоставление русских и узбекских пословиц: сходства, различия и культурный контекст	1000
Касымова Феруза Суннатовна	
Теоретические аспекты развития мотивационной сферы в психологии изучения личности	1003
Маликова Эвелина Тимуровна	

Психологическая устойчивость личности в исследованиях узбекских учёных: теоретический анализ и применение концепции	1007
Саитходжаев Зуфар Хусан угли	
Biologiya ta'limida kognitiv yondashuv asosida o'quvchilarning universal o'quv faoliyatlarini shakllantirish	1011
Daminova Fayoz Abdixakimovna	
Milliy musiqa merosini zamonaviy ta'limda saqlash muammolari va yechimlari.....	1014
Haydarov Qutlug' Hamdamovich	
Sun'iy intellekt: maktabgacha ta'lim tashkilotining taraqqiyotini ta'minlovchi zamonaviy texnologiya sifatida.....	1017
Axmadaliyeva Mohlaroy Toxtapo'latovna	
Shukur Xolmirzayevning ijtimoiy-etnografik folklorizm yaratish mahorati	1021
Mamayusupova S. M.	
Androgogik va interfaol metodlarni jismoniy tarbiya mashg'ulotlarda foydalanish samaradorligi.....	1024
Normamatov Muxiddin Abdumuminovich	
Tinglab tushunishning psixolingvistik xususiyatlari.....	1028
O. V. Kon	
Gi de Mopassanning hikoyachilik mahorati va badiiy uslubi.....	1032
Yuldashev Bahodir Bekmuratovich	
Художественный мир и стилистическая система прозы Патрика Модiano.....	1035
Давронова Зульфия Бобоевна	

SUN'IY INTELEKT VOSITASIDA BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINING IQTISODIY VA MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI SHAKLLANTIRISH MEXANIZMLARI

Jumayeva Feruza Sayidovna

Buxoro davlat pedagogika instituti

Umumiy pedagogika kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Raqamli ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirish masalalari tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim tizimida iqtisodiy va moliyaviy bilimlarni erta bosqichda o'rgatishning pedagogik ahamiyati yoritiladi. Shuningdek, raqamli ta'lim texnologiyalari, interfaol metodlar hamda innovatsion pedagogik yondashuvlar orqali iqtisodiy savodxonlikni rivojlantirish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining moliyaviy savodxonligini oshirish jarayonida sun'iy intellekt asosida vazifalar yaratish ularning funksional moliyaviy savodxonligini rivojlantirishning samarali vositasi ekanligi aniqlangan. Tadqiqot natijalari sun'iy intellektdan foydalangan holda yosh o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini rivojlantirish jarayonida amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim, sun'iy intellekt, iqtisodiy savodxonlik, moliyaviy savodxonlik, boshlang'ich ta'lim, pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, iqtisodiy tafakkur, moliyaviy madaniyat.

Abstract: The development of economic and financial literacy among primary school students in the context of digital education is analyzed. The pedagogical importance of teaching economic and financial knowledge at an early stage within the modern education system is emphasized. The possibilities of improving economic literacy through digital educational technologies, interactive methods, and innovative pedagogical approaches are also examined. It has been established that designing tasks based on artificial intelligence to improve the financial literacy of primary school students is an effective tool for developing their functional financial literacy. The results of the study have practical significance and can be applied in the educational process when teaching young learners with the support of artificial intelligence technologies.

Key words: digital education, artificial intelligence, economic literacy, financial literacy, primary education, pedagogical technologies, interactive methods, economic thinking, financial culture.

Аннотация: Анализируются вопросы формирования экономической и финансовой грамотности учащихся начальной школы в условиях цифрового образования. Подчеркивается педагогическая значимость обучения экономическим и финансовым знаниям на раннем этапе в современной системе образования. Рассматриваются возможности развития экономической грамотности с использованием цифровых образовательных технологий, интерактивных методов и инновационных педагогических подходов. Установлено, что создание заданий на основе искусственного интеллекта для повышения финансовой грамотности учащихся начальной школы является эффективным средством развития их функциональной финансовой грамотности. Результаты исследования имеют практическое значение и могут быть использованы в образовательном процессе при обучении младших школьников с применением технологий искусственного интеллекта.

Ключевые слова: цифровое образование, искусственный интеллект, экономическая грамотность, финансовая грамотность, начальное образование, педагогические технологии, интерактивные методы, экономическое мышление, финансовая культура.

KIRISH

Raqamli ta'lim – bu ta'lim jarayonining raqamli texnologiyalar va platformalar yordamida amalga oshirilishidir. Bu shakl o'quvchilarga qulayligi va moslashuvchanligi bilan ajralib turadi. Ta'lim oluvchilar uchun zamonaviy qulayliklar yaratib, ta'lim olish jarayonini osonlashtirmoqda. Raqamli texnologiyalar joriy etilgan ta'lim tizimida multimedia vositalari, kodoskop, kompyuter, noutbuk, internetga ulangan televizorlar, telefon lini-

yalari, smart doskalar hamda proyektorlar muhim vosita sifatida xizmat qiladi. Bugungi kunda ta'lim tizimining ana shunday texnologik vositalar bilan ta'minlanishi o'quvchilarga dars mashg'ulotlarining sifatli o'tilishini ta'minlaydi. Televideniya orqali uzatilgan onlayn darslarni raqamli ta'limga o'tishning dastlabki bosqichlaridan biri sifatida baholash mumkin. Bu jarayon o'quvchilarga uydan chiqmagan holda ham ta'lim olish mumkinligini amalda isbotlab berdi. Raqamli ta'lim yangi imkoniyatlar yaratadi, biroq uning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi qat'iyat hamda o'z vaqtida qo'llab-quvvatlashni talab etadi.

Onlayn ta'lim platformalari ta'lim olish jarayonini qulay va samarali tashkil etishda muhim vosita hisoblanadi. Ushbu platformalar orqali iqtisodiy savodxonlikni shakllantirish bugungi kunda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Chunki bozor iqtisodiyoti munosabatlariga asoslangan jamiyatda yashash har bir insondan, ayniqsa o'quvchilardan, iqtisodiy bilimga ega bo'lishni talab qiladi. Iqtisodiy bilimlarni o'zlashtirish natijasida o'quvchilarda tejamkorlik, mehnatsevarlik, tashabbuskorlik, ishbilarmonlik, uddaburonlik hamda hisob-kitob yuritish ko'nikmalari shakllanadi. O'quvchilarning iqtisodiy bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishda didaktik o'yinlar vositasidan foydalanish orqali ularning bilish faoliyatini rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida moliyaviy savodxonlikni rivojlantirish zamonaviy maktablar oldida turgan muhim vazifalardan biridir. Asosiy moliyaviy tushunchalarni bolalar yoshligidan boshlab o'zlashtirishlari mumkin, chunki aynan shu davrda ular byudjet tuzish hamda ongli qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini shakllantira boshlaydilar. Moliyaviy savodxonlik ta'limi mazmunini tanlashda bolalar uchun qulaylik hamda ularning kundalik tajribalari bilan bog'liqlikni hisobga olish muhimdir. Ko'plab davlat dasturlarida maktabdan boshlab byudjet tuzish, tejash va xarajatlarni rejalashtirish kabi asosiy moliyaviy tushunchalarni o'rgatishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Zamonaviy pedagogika fanida ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, o'quvchilarning mustaqil fikrlashi va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish masalalari keng o'rganilgan. O'zbekistonlik olimlar O'. Tolipov va M. Usmonboyeva pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayonini tizimli tashkil etish, o'quvchilarning bilish faoliyatini faollashtirish hamda ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi muhim omil sifatida talqin qiladilar. Ularning tadqiqotlarida zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'quv jarayonini interfaol tashkil etish orqali o'quvchilarning mustaqil fikrlash va amaliy faoliyatini rivojlantirishga xizmat qilishi ta'kidlanadi.

Pedagogik jarayonda innovatsion yondashuvlardan foydalanish masalalari R. Ishmuhamedov tadqiqotlarida ham alohida o'rin egallaydi. Olim innovatsion pedagogik texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish o'quvchilarning bilish faolligini oshirish, ijodiy fikrlashini rivojlantirish hamda o'quv jarayonini samarali tashkil etishga xizmat qilishini asoslab bergan. Ushbu yondashuvlar boshlang'ich ta'lim bosqichida iqtisodiy va moliyaviy savodxonlikni shakllantirish jarayonida ham muhim metodik asos bo'lib xizmat qiladi.

Ta'lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish masalalari U. Begimqulov tomonidan keng tadqiq etilgan. Olim ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning bilimlarni mustaqil egallashiga, axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga hamda ta'lim jarayonini interfaol tashkil etishga xizmat qilishini ta'kidlaydi. Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish, o'quvchilarning qiziqishini oshirish va bilimlarni samarali o'zlashtirish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida moliyaviy savodxonlikni shakllantirish muammolari xorijiy pedagogika tadqiqotlarida ham keng o'rganilgan. L. A. Milovanova, I. N. Razlivinskix va N. S. Sterxova boshlang'ich maktab o'quvchilarining moliyaviy savodxonligini rivojlantirishning strukturaviy va mazmuniy modelini ishlab chiqqan. Tadqiqotchilar moliyaviy bilimlarni o'quvchilarga yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda bosqichma-bosqich o'rgatish zarurligini ta'kidlaydilar. A. I. Ajubaeva esa boshlang'ich sinf o'quvchilarida moliyaviy savodxonlikni shakllantirishda o'quv topshiriqlaridan foydalanish samarali pedagogik vosita ekanligini asoslab beradi.

Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim jarayoniga integratsiyasi ham zamonaviy ilmiy tadqiqotlarning muhim yo'nalishlaridan biridir. S. Rassel va P. Norvig sun'iy intellektni murakkab axborot tizimlarini yaratish hamda bilimlarni qayta ishlash jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini beruvchi texnologiya sifatida tavsiflaydilar. W. Holmes, M. Bialik va C. Fadel esa sun'iy intellekt ta'lim jarayonini individuallashtirish, o'quvchilarning bilim darajasiga mos ta'lim materiallarini taqdim etish hamda o'quv jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qilishini ta'kidlaydilar.

Shuningdek, zamonaviy axborot texnologiyalari va neyron tarmoqlar asosida yaratilgan onlayn xizmatlar ta'lim jarayonida yangi imkoniyatlarni yaratmoqda. V. D. Ilyin neyron tarmoqlar asosida ishlab chiqilgan onlayn xizmatlar o'quv jarayonini avtomatlashtirish, o'quv materiallarini tezkor ishlab chiqish hamda ta'lim jarayonini individuallashtirish imkoniyatlarini kengaytirishini qayd etadi. M. V. Proshina esa tabiiy tilni qayta ishlash texnologiyalarining rivojlanishi sun'iy intellekt asosidagi ta'lim tizimlarini yaratish imkoniyatlarini kengaytirayotganini ta'kidlaydi. Bu esa boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanish uchun ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotni amalga oshirish jarayonida o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirish mexanizmlarini aniqlash hamda sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim jarayonidagi samaradorligini baholash maqsadida bir qator ilmiy-pedagogik metodlardan foydalanildi. Tadqiqot metodlarining kompleks qo'llanilishi o'rganilayotgan muammoni har tomonlama tahlil qilish hamda ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish imkonini berdi.

Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi – sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirish mexanizmlarini aniqlash hamda ularning samaradorligini baholashdan iborat. Tadqiqot jarayonida ilmiy asoslangan metodologik yondashuvlar kompleks tarzda qo'llanildi. Bu esa o'quvchilarning iqtisodiy tafakkurini rivojlantirish va moliyaviy qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishning samarali mexanizmlarini ishlab chiqishga xizmat qildi.

Tadqiqot jarayonida bir qator ilmiy-pedagogik metodlardan foydalanildi. Jumladan:

- pedagogik kuzatuv;
- tajriba-sinov ishlari;
- taqqoslash va tahlil qilish;
- anketa hamda so'rovnoma usullari;
- statistik tahlil.

Tadqiqot davomida boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy savodxonlik darajasini aniqlash maqsadida maxsus diagnostik topshiriqlar ishlab chiqildi. Shuningdek, dars jarayonida raqamli ta'lim vositalari hamda interfaol metodlardan foydalanildi.

Tajriba-sinov ishlari bir necha bosqichda amalga oshirildi:

- boshlang'ich diagnostika bosqichi;
- tajriba-ta'lim bosqichi;
- yakuniy baholash bosqichi.

Tajriba jarayonida o'quvchilarga iqtisodiy tushunchalar bilan bog'liq interfaol mashg'ulotlar tashkil etildi. Mashg'ulotlarda raqamli ta'lim platformalari, multimedia materiallari hamda didaktik o'yinlardan foydalanildi. Top of Form

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamlashtirish sharoitida zamonaviy ta'lim texnologiyalari ayniqsa muhim ahamiyat kasb etadi. O'yinlarga asoslangan hamda loyihalarga asoslangan usullar, interaktiv modellar va biznes o'yinlari moliyaviy bilimlarni o'zlashtirishda samarali vositalar sifatida e'tirof etilgan. Masalan, "Shaxsiy moliya" biznes o'yini shunday usullardan biri sifatida tavsiflanadi. Unda boshlang'ich maktab o'quvchilari virtual byudjetni boshqaradilar va moliyaviy qarorlar qabul qiladilar (xarid qilish uchun tejash, kundalik xarajatlarni boshqarish, tavakkal qilish hamda pul ishlash). Bunday o'yinlarga asoslangan texnologiyalar moliyaviy rejalashtirish va oqilona xarajat qilish bo'yicha amaliy ko'nikmalarni mustahkamlaydi.

Sun'iy intellekt ta'lim tizimiga tez sur'atlar bilan integratsiya qilinmoqda, bu esa ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish va o'rganishni moslashtirishning yangi shakllarini taklif etadi. Masalan, "GigaChat" kabi chatbotlar o'quvchilarga murakkab mavzularni yaxshiroq tushunishga yordam beradi hamda savollarga interaktiv tarzda javob berish orqali o'quv materiallarini yaratish imkonini beradi. GigaChat ta'lim jarayonida turli mavzular bo'yicha ma'lumot berish, savollarga javob berish, o'quv topshiriqlarini yaratish hamda o'quvchilar bilan interaktiv muloqot qilish imkoniyatini ta'minlaydi. Shu sababli ushbu texnologiya yordamida o'quvchilarda iqtisodiy savodxonlikni shakllantirish samarali tashkil etilishi mumkin.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy savodxonlikni shakllantirish orqali ularda quyidagi ko'nikmalar rivojlanadi:

- pul va iqtisodiy resurslarning ahamiyatini tushunish;
- tejamkorlik va mehnatsevarlikni anglash;
- xarajat va daromadni farqlash;
- iqtisodiy fikrlashni rivojlantirish.

Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli tashkil etishga yordam beradi. GigaChat o'qituvchi va o'quvchilar uchun quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

1. Ma'lumot berish – iqtisodiy tushunchalar haqida sodda va tushunarli izohlar beradi.
2. Savol-javob tizimi – o'quvchilarni qiziqtirgan savollarga tezkor javob beradi.
3. Topshiriqlar yaratish – iqtisodiy masalalar, test savollari va amaliy mashqlar tuzadi.
4. Interaktiv muloqot – o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi.
5. Ta'lim materiallarini tayyorlash – o'qituvchilarga dars ishlanmalari, slaydlar va testlar yaratishda yordam beradi.

Sun'iy intellekt ta'lim yo'nalishlarini individuallashtirish va o'quvchilarning bilim darajasiga qarab materiallarni tanlash imkonini beradi. Sun'iy intellektning o'quvchining faol ishtiroki bilan uyg'unligi muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu bilan birga, pedagogika fanida boshlang'ich maktab ta'limida sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik shartlari bo'yicha tadqiqotlar yetarli darajada emas. Bu holat mazkur tadqiqotning dolzarbligini belgilaydi. Tadqiqotning yangiligi boshlang'ich maktab o'quvchilarining moliyaviy savodxonligini rivojlantirish vositasi sifatida sun'iy intellekt asosida vazifalar yaratish samaradorligini aniqlashdan iborat. Tadqiqotning nazariy ahamiyati boshlang'ich ta'limda sun'iy intellektdan foydalanish bo'yicha pedagogika fanini boyitish bilan izohlanadi.

Bugungi globallashuv jarayonida iqtisodiy bilim va ko'nikmalar jamiyat taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy iqtisodiy munosabatlar sharoitida har bir shaxs iqtisodiy jarayonlarni tushunishi, moliyaviy resurslardan oqilona foydalanishi hamda to'g'ri qaror qabul qila olishi zarur. Shu sababli iqtisodiy savodxonlikni yosh avlodga erta bosqichdan boshlab o'rgatish ta'lim tizimining muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

Boshlang'ich ta'lim bosqichi shaxs rivojlanishining muhim davri hisoblanadi. Aynan shu davrda o'quvchilarning dunyoqarashi, fikrlash qobiliyati va ijtimoiy ko'nikmalari shakllana boshlaydi. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga iqtisodiy bilimlarni berish orqali ularning iqtisodiy tafakkurini rivojlantirish mumkin. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi ta'lim jarayonini yangi bosqichga olib chiqdi. Raqamli ta'lim vositalari o'quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali tashkil etishga yordam beradi. Elektron darsliklar, multimedia materiallari, interfaol platformalar hamda virtual ta'lim muhiti o'quvchilarning bilimlarni chuqurroq o'zlashtirishiga xizmat qiladi. Shu sababli boshlang'ich ta'lim jarayonida iqtisodiy savodxonlikni shakllantirishda raqamli texnologiyalarni qo'llash muhim ilmiy-amaliy ahamiyatga ega.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, raqamli ta'lim vositalaridan foydalanish o'quvchilarning iqtisodiy bilimlarini sezilarli darajada oshiradi. Tajriba jarayonida o'quvchilar iqtisodiy tushunchalarni yanada yaxshi o'zlashtira boshladilar.

Masalan, "Do'kon", "Savdo-sotiq", "Oilaviy byudjet" kabi didaktik o'yinlar orqali o'quvchilar pul, xarid qilish va tejash kabi tushunchalarni amaliy tarzda o'rgandilar.

Interfaol metodlardan foydalanish o'quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshirdi. O'quvchilar muammoli vaziyatlarni tahlil qilish hamda mustaqil fikr bildirish ko'nikmalarini rivojlantirdilar.

Shuningdek, raqamli ta'lim platformalari yordamida o'quvchilar mustaqil ishlash imkoniyatiga ega bo'ldilar. Elektron testlar va interfaol topshiriqlar bilimlarni mustahkamlashga yordam berdi.

Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, raqamli ta'lim vositalari boshlang'ich ta'lim jarayonida iqtisodiy savodxonlikni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli texnologiyalar o'quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va interfaol shaklda tashkil etishga yordam beradi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar o'quvchilarni faol o'rganishga undaydi. Bu esa iqtisodiy tushunchalarni chuqurroq o'zlashtirish imkonini beradi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida iqtisodiy savodxonlikni rivojlantirishda quyidagi metodlar samarali hisoblanadi:

1. Interfaol metodlar;
2. Didaktik o'yin texnologiyalari;
3. Loyiha asosida o'qitish;
4. Muammoli ta'lim;
5. Raqamli ta'lim platformalari.

Mazkur metodlar o'quvchilarning iqtisodiy tafakkurini rivojlantirishga hamda ularni real hayotiy vaziyatlarga tayyorlashga yordam beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Raqamli ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining iqtisodiy savodxonligini shakllantirish zamonaviy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biridir. Raqamli texnologiyalar, interfaol metodlar hamda innovatsion pedagogik yondashuvlar o'quvchilarning iqtisodiy bilimlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Mazkur tadqiqot natijalari zamonaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirishda muhim pedagogik omil ekanligini ko'rsatadi. Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt vositalarining jadal rivojlanishi ta'lim jarayonini tashkil etishning yangi metodik imkoniyatlarini yaratib, o'quvchilarning bilim olish faoliyatini yanada samarali, interfaol va individuallashtirilgan shaklda tashkil etishga xizmat qilmoqda.

Tadqiqot jarayonida sun'iy intellektga asoslangan ta'lim texnologiyalarini o'quv jarayoniga integratsiya qilish o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini rivojlantirishga sezilarli darajada ijobiy ta'sir ko'rsatishi aniqlangan. Ayniqsa, sun'iy intellekt asosidagi ta'lim platformalari, interfaol o'quv dasturlari, simulyatsiya vositalari hamda raqamli o'quv muhitlari o'quvchilarga iqtisodiy tushunchalarni chuqurroq o'zlashtirish, moliyaviy jarayonlarning mohiyatini anglash hamda turli iqtisodiy vaziyatlarda to'g'ri qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirish imkonini beradi.

Sun'iy intellekt texnologiyalarining muhim afzalliklaridan biri ta'lim jarayonini individuallashtirish imkoniyatidir. Bunda o'quvchilarning bilim darajasi, qiziqishlari va o'quv ehtiyojlari hisobga olingan holda moslashtirilgan ta'lim materiallari taqdim etiladi. Natijada har bir o'quvchi o'zining o'quv imkoniyatlariga mos tarzda bilimlarni o'zlashtirish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu esa o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy bilimlarni chuqurroq o'zlashtirishiga hamda ularning mustaqil o'quv faoliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalari shuni ham ko'rsatdiki, sun'iy intellekt asosidagi interfaol ta'lim muhitida o'quvchilar iqtisodiy jarayonlarni modellashtirish, moliyaviy vaziyatlarni tahlil qilish hamda iqtisodiy qarorlarning natijalarini baholash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu jarayon o'quvchilarning analitik fikrlash, tanqidiy tafakkur hamda muammoli vaziyatlarda samarali qaror qabul qilish kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish o'quvchilarning ta'lim jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ularni faol o'quv faoliyatiga jalb etadi hamda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu esa o'quvchilarda iqtisodiy tafakkur, moliyaviy madaniyat, tejamkorlik hamda mas'uliyat kabi muhim iqtisodiy qadriyatlarining shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt texnologiyalarini ta'lim jarayoniga joriy etish o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini shakllantirishning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish imkonini beradi. Bunday yondashuv nafaqat o'quvchilarning nazariy bilimlarini boyitadi, balki ularning real hayotiy vaziyatlarda iqtisodiy bilimlarni amaliy qo'llash ko'nikmalarini ham rivojlantiradi.

Shu bilan birga, tadqiqot natijalari sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'lim tizimidagi didaktik imkoniyatlarini yanada chuqur o'rganish zarurligini ko'rsatadi. Kelgusida ushbu yo'nalishda sun'iy intellekt asosidagi innovatsion o'quv metodlarini ishlab chiqish, o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini rivojlantirishga qaratilgan interfaol ta'lim platformalarini yaratish hamda ularni ta'lim tizimiga samarali joriy etish bo'yicha ilmiy tadqiqotlarni kengaytirish muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanish o'quvchilarning iqtisodiy va moliyaviy savodxonligini rivojlantirish, ularning iqtisodiy tafakkurini shakllantirish hamda zamonaviy jamiyat talablariga mos keladigan iqtisodiy jihatdan savodli shaxslarni tarbiyalashda muhim omil hisoblanadi. Shu bois sun'iy intellekt asosidagi ta'lim texnologiyalarini ta'lim tizimiga keng joriy etish va ularning pedagogik imkoniyatlarini yanada rivojlantirish dolzarb ilmiy vazifalardan biri sifatida e'tirof etiladi.

Boshlang'ich ta'lim jarayonida iqtisodiy savodxonlikni rivojlantirish orqali o'quvchilarda moliyaviy madaniyat, iqtisodiy tafakkur hamda mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalari shakllanadi. Kelajakda raqamli ta'lim vositalaridan yanada kengroq foydalanish hamda iqtisodiy savodxonlikni rivojlantirishga qaratilgan yangi pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar.
2. Ishmuhamedov R. Innovatsion pedagogik texnologiyalar.
3. Begimqulov U. Ta'limda axborot texnologiyalari.
4. Милованова Л. А. Структурно-содержательная модель развития финансовой грамотности у младших школьников / Л. А. Милованова, И. Н. Разливинских, Н. С. Стерхова // Проблемы современного педагогического образования. – 2021. – Вып. 72, ч. 2. – С. 171–175.
5. Ажубаева А. И. Учебные задания как средство формирования финансовой грамотности младших школьников // Проблемы современного педагогического образования. – 2023. – № 79 (4). – С. 6–9.
6. Ilyin V. D. Online Services Based on Neural Networks: a Review of Modern Implementations // International Journal of Open Information Technologies. – 2025. – Vol. 13, no. 1.

7. Рассел С., Норвиг П. Искусственный интеллект: современный подход. – Портсмут: Вильямс, 2021. – 704 с.
8. Corbett A. T., Anderson J. R. Locus of Feedback Control in Computer-Based Tutoring: Impact on Learning Rate, Achievement and Attitudes // Proceedings of ACM CHI'2001 Conference on Human Factors in Computing Systems. – New York: ACM Press, 2001. – P. 245–252.
9. Прошина М. В. Современные методы обработки естественного языка: нейронные сети // Информационные технологии: исследования и разработки. – 2022. – № 4. – С. 78–85.
10. Holmes W., Bialik M., Fadel C. Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning. – Boston: Center for Curriculum Redesign, 2019. – 176 p.
11. Медведь И. В. Опросник по финансовой грамотности школьников как инструмент педагогического исследования: требования к содержанию [Электронный журнал] // Современные проблемы науки и образования. – 2018. – № 3. – URL: <https://science-education.ru/ru/article/view?id=27652> (Дата обращения: 27.07.2025).
12. Бузни В. А., Кузьменко И. А. Вопросы формирования финансовой грамотности младших школьников // Проблемы современного педагогического образования. – 2022. – № 74 (2). – С. 52–54.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №3(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.